

Piezīmes un atsaucis valsts līmeņa sugu aizsardzības mērķu (FRV) noteikšanai: datu izvēle un eksperta pieņēmumi

Sugas kods	1926
Sugas nosaukums	<i>Stephanopachys linearis</i>
Eksperts	Maksims Balalaikins
Darbs pabeigts	15.01.2024.
Vispārējās piezīmes	<p>Svītrainais kapuķirmis <i>Stephanopachys linearis</i> ir BD II pielikumā iekļauta aizsargājama kukaiņu suga.</p> <p>Svītrainais kapuķirmis ir pirofila, meža degumus apdzīvojoša suga (Borowski et al. 2018). Latvijā sugai piemēroti degumi atrodami visā valsts teritorijā, tomēr vairāk koncentrējas lielajos priežu mežu masīvos un lielo pilsētu apkārtnē. Suga var apdzīvot nelielus degumus, tomēr vairums no atradnēm (71 %) ir par 1 ha lielākos degumos. Kāpuri un pieaugušās vaboles ir novēroti vienīgi 2–5 gadus vecos meža degumos, savukārt imago atliekas atrastas arī vecākos degumos (Vilks u. c. 2019).</p> <p>Svītrainais kapuķirmis Latvijas faunā ir zināms jau kopš pirmajām nozīmīgākajām publikācijām par Livonijas vabolēm (Seidlitz 1872). Suga ir atrasta Ances-Dundagas, Baltezera-Garkalnes, Tomes un Ungurmuižas apkārtnē (Ozols 1982, Spuņģis u. c. 2004).</p> <p>Sugas mērķtiecīgs pētījums tika īstenots LVAF projekta (reģ. Nr. 1-08/160/2018) “Īpaši aizsargājamo kukaiņu sugu un to dzīvotņu inventarizācija Biotopu direktīvā iekļauto sugu un biotopu aizsardzības stāvokļa izvērtējuma kontekstā” ietvaros (Vilks 2019).</p> <p>Projekta rezultātā tika identificēti 16 10 x 10 km kvadrāti, kuros suga ir sastopama. Kopumā šajos kvadrātos tika identificētas 27 sugas atradnes, kas tika definētas kā mežaudzes (nogabali) saskaņā ar Valsts meža reģistra datubāzi. Tāpat pētījuma ietvaros tika konstatēts, ka šī suga piemērotās vietās ir sastopama visā Latvijas teritorijā (Vilks 2019, Vilks u. c. 2019).</p> <p>Saskaņā ar Latvijas ziņojumu Eiropas Komisijai par ES nozīmes biotopu (dzīvotņu) un sugu aizsardzības stāvokli boreālajā reģionā svītrainā kapuķirmja populācijas novērtējums par 2013.-2018. gada periodu ir nelabvēlīgs-nepietiekams. Savukārt pieaugošo pētījumu intensitātes rezultātā palielinās zināmo sugas atradņu skaits. Ņemot vērā šos apstākļus un ekoloģisko pētījumu trūkumu, nav pamata uzskatīt, ka svītrainā kapuķirmja populācijā laika posmā no 1982. līdz 2023. gadam ir notikušas būtiskas izmaiņas.</p>

Piezīmes un pieņēmumi tabulu aizpildīšanā/izmantošanā

	Lauks	Komentāri, pieņēmumi
	Dati_FRP	
REF	Date	<p>1982</p> <p>Ziņas par sugu ir publicētas 1982 gadā (Ozols 1982). Vēlāk jauni dati tika publicēti tikai 2004. gadā, atsaucoties uz imago fragmentu atrašanu 2003. gadā (Spuņģis u. c. 2004). Ņemot vērā</p>

	Lauks	Komentāri, pieņēmumi
		to, ka laika posmā no 1982. gada līdz 2004. gadam sugas sastopamība netika reģistrēta, REF vērtība tika izteikta atbilstoši 1982. gada datiem.
	Popunit	loc (atradne)
	Min	3
	Max	3
HDV	Popunit	loc. (atradne)
	Quality & Date	P (2006)
	Min	1
	Max	1
	Trend period	1993–2006
	Trend	X
	Mag_min	na
	Mag_max	na
	Habitat period	M (2006)
	Trend	=
	Popunit_final	loc (atradne)
	Min_final	4 Pieņemot, ka visas līdz šim zināmās atradnes ir aktuālas (Ozols 1982, Spuņģis u. c. 2004).
	Max_final	4
	Trend 1993–2006	S Vērtējums balstīts uz pašreizējiem priekšstatiem par populācijas lieluma izmaiņām.
CV	Date	2013–2018
	Popunit	grid1x1 loc. (atradne) / grid1x1 (1 x 1 km tīkla kvadrātu skaits) Saskaņā ar BD 17. panta ziņojuma sagatavošanas vadlīnijām 2019. gada Latvijas ziņojumā kā populācijas mērvienība ir izmantots loc. (atradņu) / grid1x1 (1 x 1 km tīkla kvadrātu) skaits. Ziņojumā tika norādīts, ka 1 x 1 km tīkla kvadrātu skaits ir 22.
	Min	na
	Max	na
	Value	22
	Type	minimum Eksperta novērtējums.
	Popunit_alt	na
	Min_alt	na
	Max_alt	na
	Value_alt	na
	Type_alt	na
	Method	estimateExpert
	Trend period	2007–2018
	Trend	Unk (nezināms)

	Lauks	Komentāri, pieņēmumi
	Mag_min	na
	Mag_max	na
	Method	estimateExpert
	Habitat period	2007–2018
	Trend	U (nezināms)
	Method	completeSurvey Pētījuma dati.
	Popunit_final	loc (atradne) Meža nogabals (saskaņā ar Valsts meža reģistra informāciju) sniedz precīzāku novērtējumu nekā 1 x 1 km kvadrātu tīkls.
	Min_final	27 Balstīts uz pētījuma datiem (Vilks 2019).
	Max_final	27
	Trend 2007–2018	S (stabils)
	Dati_FRR	
REF	Area	64589 km ² Ņemot vērā to, ka sugai piemērotas dzīvotnes var būt izplatītas visā valsts teritorijā, var pieņemt, ka REF, HDV un CV vērtības nav būtiski mainījušās izvēlētajā laika nogrieznī.
	Period	1982 Balstoties uz pašreizējiem priekšstatiem par sugas izplatību.
HDV	Area	64589 km ²
	Quality & period	P (2006)
	Trend	X
	Magnitude	na
	Area_final	64589 km ²
	Trend 1993–2006	stable
CV	Area	45211 km ²
	Period	2007–2018
	Trend	Unk (nezināms)
	Trend_method	absentData (trūkst datu)
	Area_final	64589 km ² Sugas sastopamība paredzama visā valsts teritorijā (Vilks u. c. 2019).
	Trend 2007–2018	stable (stabils)
	Lēmumi_FRP	
	Variants (8. attēls)	1. variants. FRP vērtības ir mainījušās, pakāpeniski pieaugot, tomēr šāds pieaugums ir saistāms ar pētījumu intensitātes palielinājumu un neatspoguļo populācijas izmaiņas.
	1. Klimata pārmaiņas	na
	2. LV populācijas nozīmība	na
	3. Populāciju izolācija	na
	4. Negatīvie faktori	na
	5. Negatīvas tendences	na

	Lauks	Komentāri, pieņēmumi
	Lēmumi_FRR	
	Variants (8. attēls)	1. variants. Abos laika nogriežņos aplūkojamais parametrs nav mainījies.
	1. Klimata pārmaiņas	na
	2. LV populācijas nozīmība	na
	3. Populāciju izolācija	na
	4. Negatīvie faktori	na
	5. Negatīvas tendences	na

Literatūra un informācijas avoti

Borowski J., Gutowski J. M., Sławski M., Sućko K., Zub K. 2018. *Stephanopachys linearis* (Kugelann, 1792) (Coleoptera, Bostrichidae) in Poland. *Nature Conservation*, 27: 75- 84.

Ozols G. 1982. Investigation of the fauna of dendrophagous beetles of pine and spruce in the Latvian SSR. *Latvijas Entomologs*, 25: 20-36 (in Latvian).

Seidlitz G. 1872. *Fauna Baltica. Die Käfer (Coleoptera) der deutschen Ostseeprovinzen Russlands*. Dorpat, Verlag von H.Laakmann.

Spunģis V., Kalniņš M., Teļnovs D., Savenkovs N., Rudzīte M. 2004. Invertebrates. In: Salmiņa L., Auniņš A. (eds.). *Distribution and abundance of habitats listed in the Annex I and species listed in the Annex II of the Council Directive 92/43/EEC*. Riga, 169 pp.

Vilks K. 2019. Latvijas Vides aizsardzības fonda projekta (Reģ.nr. 1-08/160/2018) "Īpaši aizsargājamo kukaiņu sugu un to dzīvotņu inventarizācija Biotopu direktīvā iekļauto sugu un biotopu aizsardzības stāvokļa izvērtējuma kontekstā" gala atskaite, Latvijas Universitāte Bioloģijas fakultāte, 26 lp.

Vilks K., Pīterāns U., Čakstiņa D., Kļaviņa I., Ozols J., Rozenfelde R., Saulītis J., Spunģis V. 2019. Saproxylic beetle *Stephanopachys linearis* (Coleoptera, Bostrichidae) in the fauna of Latvia – research history, species distribution and ecological requirements. 77th Scientific Conference of the University of Latvia. Riga, January 31, 2019."